

ВИДАВНИЧИЙ ДІМ ДМИТРА БУРАГО

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Видавничий дім Дмитра Бураго

Наукове видання

«**МОВА І КУЛЬТУРА**»

Випуск 17

Том I (169)

Київ
2014

Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко

Издательский дом Дмитрия Бураго

Научное издание

«**ЯЗЫК И КУЛЬТУРА**»

Випуск 17

Том I (169)

Киев
2014

СПОЛУЧУВАНІСТЬ СЛОВОВІРНИХ МОРФЕМ СУЧАСНОЇ ПЕРСЬКОЇ МОВИ У СВІТЛІ ЛІНГВОСТАТИСТИКИ

У статті розглянуто сучасні підходи до вивчення словотвору. На основі результатів, отриманих шляхом формально-морфологічного аналізу лексем перського тлумачного словника, сформульовано кілька морфологічних закономірностей перського словотвору.

Ключові слова: формально-морфологічний підхід, словотвір, перська мова, залежність Есту-Зінфа.

Вивчення словотвору є необхідним кроком при відтворенні цілісного уявлення про структуру мови. "Складність словотвірної системи зумовлена її нерозривними зв'язками з іншими рівнями мови, рухливістю системи і неможливістю проведення чіткої грані між її потенцією та фактичною реалізацією, між словотвором та словозміною, (...) а також різноманітністю та комунікативною значимістю самих функцій словотвору" [6: 466].

Станом на сьогодні в сучасній лінгвістиці розрізняють три основні підходи до вивчення морфології та словотвору, а саме: генеративний, ономасіологічний та формальний. Виникнення теорії «породжувальних граматик» Н. Хомського тісно пов'язано з початком комп'ютерної епохи та з намаганнями зрозуміти, яким чином мова закодована у людській свідомості. Генеративний напрямок представлений широким спектром дедуктивних теорій – від радикальних лексикалістських, деякі з яких взагалі відкидають поняття «морфеми» чи дихотомію словотвір/словозміна (Р. Лібер, С. Лапойнт, А.М. ді Шулло та Е. Вільямз, А. Марантца, Д. Песецький, Р. Спроат, М. Аронов [15], [7: 343]), до поміркованіших, котрі намагаються пояснити морфологічні правила фонологічними (неконкатенативна модель «автосегментної фонології» Дж. МакКарті та А. Прінса (1986)), морфонологічними (теорія «лексичної фонології» П. Кіпарського (1982), М. Галле і Р. Моганана (1985), Г. Буйджі й Р.Б. Рубака (1987), Ш. Інкеласа (1993)) та синтаксичними («теорії управління та зв'язування» М. Бейкера (1988), концепція «наносинтаксису» М. Старке (2010) [17]) механізмами певної універсальної моделі мови.

Ономасіологічний підхід уперше запропонований М. Докулілою і детально розроблений у працях Е.С. Кубрякової [5], В.Н. Телії [8], П.Штекауера [18], Бауера [16] та інших дослідників. Ономасіологія розглядає словотвір у світлі теорії номінації і використовує для його інтерпретації поняття *ономасіологічного базису*, *ономасіологічної ознаки*, *зв'язки* та *ономасіологічної категорії* [3: 289]. Визначення морфеми як білатеральної мовної одиниці у межах ономасіології дає підстави до висновку про ієрархічний характер структури мовних рівнів – менші мовні одиниці утворюють блоки, з яких складаються вищі рівні одиниць. З огляду на це, ономасіологічний підхід розглядає словотвір серед основних (непроміжних) мовних рівнів. Основою ономасіологічного аналізу є *семантичні категорії*, що відображають комплексний мовленнєво-мисленнєвий процес людини як соціальної істоти.

Іншим підходом до вивчення словотвору та словозміни є формально-морфологічний. Формальна морфологія виникла у рамках структурної лінгвістики у 1960-их рр. Одним з її методів є формально-морфологічний аналіз, свого часу опрацьований І. Братчиковим, С.

Фігаловим і Г. Цейтнім [2] для потреб машинного перекладу у площині словозміни. За запропонованою ними методикою формалізовані описи морфології словозміни різних мов здійснено у 1963-2003 рр. К.М. Тищенко [9],[10], [19], [20], [21]. Це формальні морфології дієслівних підсистем французької, італійської, португальської, іспанської, перської, фінської мов; опис акцентуаційних моделей іменного словотвору російської мови, а також системи словозмінних моделей частотної лексики української мови.

Одна з перших спроб дослідити словотвірну систему лексики засобами формальної морфології зроблена О.Бедовим [1] під науковим керівництвом К.М.Тищенка у дипломній роботі «Морфологічна структура сучасної перської мови», пробним матеріалом для якої став реєстр невеликого за обсягом персько-японського словника Ш.Озакакі (бл. 6000 слів).

Основними методологічними засадами формально-морфологічного підходу є повнота, простота, однорідність і формалізація. Цей підхід виявився ефективним при створенні реальних описів словотвору або словозміни тієї чи іншої мови. Внаслідок проведених нами студій словотвору перської мови засобами формальної морфології було виявлено низку лінгвостатистичних закономірностей, що діють у цій галузі.

Дальший виклад дає уявлення про можливість й перспективи формальних досліджень перського словотвору. З метою класифікації даних, отриманих шляхом формалізованого морфологічного аналізу лексем тлумачного словника М. Каріба (29162 слова) [22], була укладена матриця продуктивних словотвірних моделей перської мови (рис. 1), представлених їхніми формулами (на підставі сполучуваності частотних фіналей). Матриця містить закономірність утворення іменників, початковою морфемою яких є ініціаль-префікс. Цю закономірність можна сформулювати так: *в разі, коли ініціальлю словотвірної формули виступає префікс, а фінальлю – морфологічний клас, то медіаль утворює нульова морфема* (напр., dar- + N(بریاره, درخانه), dar- + V(دریند)). **Вияток з цього правила становить словотвірна формула N''=be+V+N – بستانکار**.

Задавши у випадному порядку кількість різних фіналей, які можуть сполучатися з заданою ініціальлю, отримуємо оптимальний опис цієї множини {a-Ø-C} словотвірних моделей іменників перської мови (рис. 1). Досконала візуалізація матеріалу на цьому рисунку уможливило виділення 7 структурних типів у межах множини {a-Ø-C} словотвірних моделей перської мови:

Тип 1.(-N, -W, -V, -Aj): ham- : همافنگ، همچشم، همدم، همسر، همکار، همسال، همراه، همدست؛ همجوار؛ همجوش، هماور، همزاد؛

Тип 2.(-N, -W, -V): dar-: دربار، درخانه، دروا؛ دریند؛ درگذشت، درآمد، درخواست؛ ورنجاج، ورسنگه؛ ورنانداز؛ ورنشکست؛

bar-: برجست، برمال، بریاره، برنامہ؛ برانداز، برگذار؛ برآورد، برخوردار، برداشت، برگشت؛

bāz-: بازدم، بازدار، بازرس؛ بازخواست، بازدید، بازیافت؛

Тип 3. (-N, -W): bi-: بیسکه؛ بیاد؛

foro-: فرودست، فرومايه؛ فروداشت؛

Морфологічн	Finale →	-N	-W	-V	-Aj	-Pron
клас	Initiale ↓					

N

ham-	-Ø-	-Ø-	-Ø-	-Ø-	
	(ham-sar)	(ham-āvar)	(ham-joos)	(ham-javā)	
dar-	-Ø-	-Ø-	-Ø-		
	(dar-bār)	(dar-āmaa)	(dar-band)		
var-	-Ø-	-Ø-	-Ø-		
	(var-sang)	(var-šekas)	(var-andāz)		
bar-	-Ø-	-Ø-	-Ø-		
	(bar-nāme)	(bar-dāšt)	(bar-andāz)		
bāz-	-Ø-	-Ø-	-Ø-		
	(bāz-dam)	(bāz-did)	(bāz-res)		
bi-	-Ø-	-Ø-			
	(bi-sim)	(bi-dād)			
foroo-	-Ø-	-Ø-			
	(foroo-das)	(foroo-dāš)			
vā-		-Ø-	-Ø-		
		(vā-khāst)	(vā-riz)		
doš-	-Ø-				-Ø-
	(doš-nām)				(doš-man)
bād-	-Ø-				
	(bād-zahre)				
be-	-V-				
	(be-setān-kār)				
andar-	-Ø-				
	(andar-gā)				
khar-	-Ø-				
	(khar-goo)				
deš-	-Ø-				
	(deš-pil)				

farā-	-Ø-				
	(farā-bar)				
pā-	-Ø-				
	(pā-zahr)				
pād-	-Ø-				
	(pād-afrah)				
na-		-Ø-			
		(na-bood)			

Рис. 1. Матриця множини {a-Ø-C} продуктивних моделей складних іменників; (ініціал – афікса, фіналь – клас слів C; медіалі практично відсутні; Ø:єдиний виняток {a-V-C})

Тип 6. (-N): bād-, be-, andar-, khar-, deš-, farā-, pā-, pād-: پادزهره؛ پستانکار؛ اندرگاه؛ خرسنگ، خرگاه، خرمن، خرמוש، خرمهره، خروار؛ دشپیل؛ فرابر، فرادر، فرایابه؛ بازهر، پاسخ؛ پادافراه، پادزهر.

Тип 7. (-W): na-: نبود

Морфологичний клас	Фіналь	- and	- gi	- ān	- i	- e	- ār	- bān	- eš	- ye	- gān	- gāh
	Ініціал											
N	bar-	-V-	-Aj-	-V-	-V-	-N-						
	bi-					-N-	-N-	-N-				
	vā-				-V-				-V-	-V-		
	ham-				-W-	-W-						
	bāz-										-N-	-W-
	dar-						-W-					
	var-						-V-					
	khar-						-N-					
	ā-						-V-					
	ā-						-V					

Рис.2. Матриця множини {a-C-a} продуктивних моделей складних іменників (ініціалі і фіналь – афікси, медіаль – лексичний клас C)

Закритеріємініціалі – 6 типів/підмножин:

1. bar- (-e, -i, -and, -gi, -ān);
2. bi- (-e, -ār, -bān);
3. vā- (-i, -eš, -ye);
4. ham- (-e, -i);
5. bāz- (-gān, -gāh);
6. dar-, var-, khar-, ā-, a- (-e).

За критерієм фіналі – інші 6 типів/ підмножин:

1. -e (bar-, bi-, ham-, bāz-, dar-, var-, khar-, ā-, a-);
2. -i (bar-, vā-, ham-);
3. -and, -gi, -ān (bar-);
4. -ār, -bān (bi-);
5. -eš, -ye (vā-);
6. -gān, -gāh (bāz-);

M	Fin.→	-ande ₃	-dān ₃	-ār ₃	-āk ₃	-gar ₄	-oo ₄	-bān ₃	-yeš ₃	-āl ₃	-āle ₃	-vāre ₃	-vand ₃
/κ	Init.↓												
N	Aj-						-O ₍₅₎	-O ₍₁₎	-O ₍₁₎	-O ₍₁₎	-O ₍₁₎	-O ₍₁₎	
	N-	-O ₍₃₎	-O ₍₂₃₎	-O ₍₅₎	-O ₍₂₎	-O ₍₂₎	-O ₍₉₎	-O ₍₃₁₎	-O ₍₂₎	-O ₍₂₎	-O ₍₄₎	-O ₍₈₎	-O ₍₆₎
	V-	-O ₍₂₀₎		-O ₍₂₎	-O ₍₄₎	-O ₍₁₎	-O ₍₁₎		-O ₍₇₎	-O ₍₂₎			
	W-			-O ₍₁₂₎	-O ₍₁₎	-O ₍₁₎	-O ₍₁₎	-O ₍₁₎					
	Prep-											-O ₍₁₎	-O ₍₁₎
	Ad-												-O ₍₁₎

Рис.3. Матриця множини {C-O-a} продуктивних формул складних іменників (друга зона Бредфорда, ініціалі – морфологічні класи, фіналі – афікси)

За критерієм ініціалі – 6 типів/ підмножин (Aj-, N-, V-, W-, Prep-, Ad-).

- За критерієм фіналі – 8 типів/підмножин: 1. -ande₃, -dān₃; 2. -ār₃, -āk₃, -gar₄; 3. -oo₄; 4. -bān₃; 5. -yeš₃, -āl₃; 6. -āle₃; 7. -vāre₃; 8. -vand₃.

M	Fin.	-and	-gar	-āle ₃	-dān ₃
/κ	Init.				
N	N-	-V ₍₂₎	-i ₍₃₎	-ak-	
	V-				-ande-

Рис.3а. Матриця множини {C-C/a-a} продуктивних формул складних іменників (друга зона Бредфорда, ініціалі – морфологічні класи, фіналі – афікси)
По 2 типи/підмножини за критерієм ініціалі або фіналі.

Матриці продуктивних формул іменників на рис. 2, 3 виявили ще одну тенденцію у системі словотвору іменників перської мови. За концепцією морфологічної типології мов, перська мова є флективною. Як і в інших індоєвропейських мовах, її структура передбачає префіксальні частини, а якщо висловлюватися термінами формально-лінгвістичного підходу, – ініціалі-префікси,

які зумовлюють різний характер медіалей. У разі, якщо ініціалі словотвірної формули – префікс, а фіналь – суфікс, то медіаль утворює один з морфологічних класів. Якщо ж ініціалі належить до морфологічного класу, то медіаль може бути морфологічним класом, нульовою морфемою або суфіксом. (Наприклад: $N''=\bar{a}+V+e$ (افروزه, افزایش), $N''=\bar{b}āz+W+gāh$ (بازداشتگاه), $N''=\bar{b}ar+V+\bar{a}n$ (برگردان), $N''=\bar{b}ar+V+and$ (برآیند), $N''=\bar{b}ar+V+i$ (بررسی) – у словотвірних формулах, де ініціалі – префікси, медіаль утворює морфологічний клас; $N''=V+ande+dān$ (پایندان), $N''=N+\bar{a}n+ak$ (شایانک, بارانک), $N''=N+\bar{a}n+ji$ (گوانجی), $N''=N+ak+\bar{a}le$ (داسکاله), $N''=N+gin+e$ (خاگینه), $N''=N+i+gar$ (گلبرگر, گلبرگر), $N''=N+ool+e$ (زنگوله), $N''=N+vān+e$ (پروانه, دستوانه), $N''=V+\bar{a}n+ak$ (لرزانک), $N''=Aj+N+e$ (سردابه), $N''=Aj+V+i$ (ساده), $N''=Pron+N+e$ (هرکاره), $N''=Num+N+e$ (چهارگامه), $N''=Num+V+e$ (هزارتابه), $N''=N+N+ak$ (مارمولک), $N''=N+N+e$ (بنساله), – у словотвірних формулах, ініціалі яких складає морфологічний клас, медіаль утворює як суфікс, так і морфологічний клас).

Застосування статистичних методів у лінгвістиці дає змогу робити точні висновки про досліджувані явища та взаємозв'язків між ними, що базуються на об'єктивних критеріях перевірки їх істинності [12: 182].

Закон Есту-Зіпфа – це емпірична закономірність розподілу слів за спадною частотою у будь-якій мові. Сьогодні описану цим американським лінгвістом закономірність називають «законом Зіпфа», хоча насправді він повторив і розширив спостереження Есту й Кондона, давши їм змістовну інтерпретацію. У книзі «Психобіологія мови», опублікованій у 1935 році, Зіпф довів, що частота слова обернено пропорційна до його рангу. Він запровадив до формули Есту-Кондона додаткову сталу γ , яку слід розраховувати для кожного досліджуваного тексту: $rf^{\gamma} = \text{const}$. Як усі моделі, особливо статистичні, закон Есту-Зіпфа є лише наближенням до дійсності і не може буквально відображати становище в першому-ліпшому тексті. Модифікації цієї формули краще відповідають емпіричним даним, проте ускладнені запровадженням до них додаткових змінних величин [11: 144]. На графіку розподіл слів за спадною частотою виражає гіперболічна крива [там само: 22].

Упорядкування формул інвентарію (отриманих шляхом морфологічного аналізу словникового реєстру) за принципом продуктивності та кількістю морфем дало змогу виявити лінгвостатистичні закономірності Есту-Зіпфа, що діють у системі словотвору перської мови. Першу з них можна сформулювати: **якщо впорядкувати словотвірні формули від найпродуктивнішої до гапаксів (вісь f), то залежність між рангом тієї чи іншої словотвірної моделі (вісь r) та кількістю слів, яку вона утворює, виражатиме гіперболічна крива Есту-Зіпфа.**

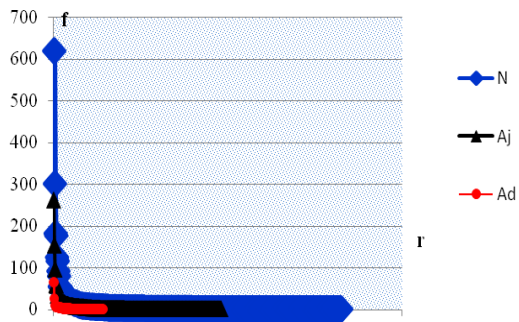

Рис. 4. Залежність Есту-Зіпфа 1.

Частотно-ранговий розподіл моделей словотвору складних іменників, прикметників і прислівників
(f – кількість слів, утворених за певною словотвірною формулою, r – ранг формули)

Зіпфів характер виявив і розподіл словотвірних формул за кількістю морфем в усіх морфологічних класах. Цю закономірність можна сформулюватитак: **що менше морфем у словотвірній формулі, то більше таких формул.**

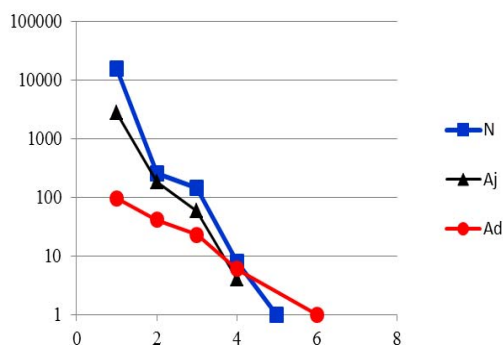

Рис.5. Залежність Есту-Зіпфа 2.

Розподіл словотвірних формул іменників, прикметників і прислівників за кількістю морфем
(логарифмічний масштаб за віссю Y)

Частотно-ранговий розподіл суфіксів іменників та прикметників за спадною валентністю знову ж таки виявив характер закономірності Есту-Зіпфа: **що більше валентностей має суфікс, товищий його ранг.**

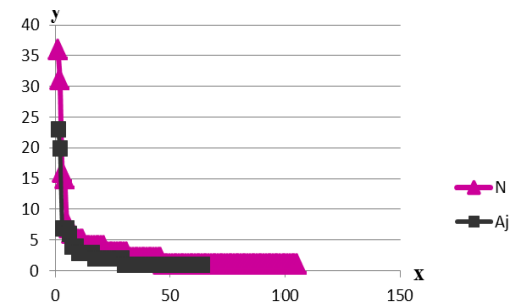

Рис. 6. Залежність Есту-Зіпфа (3).

Частотно-ранговий розподіл суфіксів іменників та прикметників за спадною валентністю
(x – число валентностей суфікса, y – ранг суфікса)

Таким чином, здійснене дослідження показало ефективність формального методу для вивчення закономірностей та взаємозв'язків у словотворі будь-якої природної мови. Впорядкування формул словотвірного інвентарію за допомогою матриць, а також на основі принципів їх продуктивності та кількості морфем у слові, дало змогу виявити низку лінгвістичних закономірностей, за якими відбувається організація морфологічних складових у лексемі на першому рівні словотвірної структури та словотвірних моделей на другому, більш узагальненому, рівні, представленому групами морфологічних класів словотвірного інвентарію. Тільки після дослідження формального каркасу мови дослідник отримує необхідну базу для аналізу сутності мови [14: 44]. На основі практичних результатів видається можливим подальший розгляд словотвірної будови сучасної перської мови у контексті універсальних лінгвістичних моделей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бедов О. Морфологічна структура сучасної перської лексики (дипломна робота)/Олександр Бедов. – Київ, 1997. – (Препринт).
2. Братчиков И.Л., Фиталов С.Я., Цейтин Г.С. О структуре словаря и кодировке информации для машинного перевода. // В кн.:
3. Кочерган М.П. Загальне мовознавство: підручник, 3-тє видання/ Михайло Петрович Кочерган. – Київ.: ВЦ «Академія», 2008. – 464 с.
4. Криконюк К.Формально-лінгвістичний підхід до вивчення сучасного перського словотвору. Доповідь на Міжнародній науковій конференції пам'яті Я. Дашкевича. Тези наук. конф. – К., 2011.
5. Кубрякова Е. С. Части речи в ономаσιологическом освещении / Е. С. Кубрякова – М.: Наука, 1978. – 188 с.
6. Лингвистический энциклопедический словарь// Под ред. В.Н. Ярцевой. – Москва: «Советская энциклопедия», 1990. – 685 с.

7. Плугнян В.А. Проблемы грамматического значения в современных морфологических теориях (обзор) // Журнал семиотика и информатика. Вып. 36. М.: ВИНТИ, 1996. – С.324-385.

8. Телия В.Н. Типы языковых значений: Связанное значение слова в языке. АН СССР. Ин-т языкознания. – М.: Наука, 1981. – 269 с.

9. Тищенко К.М. Глагольная парадигма романских языков/Костянтин Миколайович Тищенко. – Київ, 1969. Дисертація на здобуття вченого ступеня кандидата філологічних наук. – 123 с.

10. Тищенко К.М. Оптимальна морфологія перського дієслова // Вісник КДУ. Іноз. філологія. Вип. 25. – К.: КДУ. (0,3 д.а.).

11. Тищенко К.М. Основи мовознавства: Системний підручник/Костянтин Миколайович Тищенко. – Київ.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2007. – 308 с.

12. Фрумкина Р.М. Роль статистических методов в современных лингвистических исследованиях//Математическая лингвистика. – М.: Изд-во «Наука», 1973. – С. 165-182.

13. Хомский Н. О понятии «правило грамматики». Новое в лингвистике IV. – М.: 1965. – С.34-65.

14. Шаумян С.К. Структурная лингвистика. – М.: Издательство «Наука», 1965. – 395 с.

15. Aronoff, M. (1976). *Word Formation in Generative Grammar (Linguistic Inquiry Monograph)*. Massachusetts: The MIT Press, p.134.

16. Bauer, L. (1983). *English Word-Formation*. Cambridge: Cambridge University Press, p.315.

17. Starke, M. Nansyntax. *A short primer to a new approach to language*. Digital version. – (No date). – p 6. Available at: septentrio.uit.no/index.php/nordlyd/article/.../205

18. Štekauer, P. (1999). *Fundamental Principles of an Onomasiological Theory of Word-Formation in English*. Sbornik praci Filozofické faculty Brněnské Univerzity studia minora facultatis philosophicae Universitatis Brunensis S 5, pp.75-98.

19. Tyschenko, K. *La morfologia formale del verbo italiano* // *Lingua e letteratura italiana dentro e fuori la penisola*. Atti del III Congresso degli Italianisti Europei. – Cracovia, 2003, pp.521-527.

20. Tyschenko, K., RudyjB.A. *Frequency Dictionary of Finnish Word Building* // Organization and Development of Digital Lexical Resources. MONDILEX Second Open Workshop. Kyiv, Ukraine, 2-4 February, 2009. Proceedings. Kyiv: 2009, pp. 85-87.

21. Tyschenko, K. *Morphologie optimale de synthèse du verbe français* // Вісник КДУ. Ром.-герм. філол. №7. – Київ: КДУ, pp.34-40.

22. قریب، محمد. واژه نامه نوین. چاپ اول. – تهران، 1346 – 1326 ص.

Стаття надійшла до редакції 22.08.14

К.Н. Крикониук, аспірантка

Інститут востоківедення НАН України ім. А. Кримського, Київ

СОЕДИНЯЕМОСТЬ СЛОВООБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ МОРФЕМ СОВРЕМЕННОГО ПЕРСИДСКОГО ЯЗЫКА В СВЕТЕ ЛИНГВОСТАТИСТИКИ

В статье рассмотрены современные теоретические подходы к изучению словообразования. На основе результатов, полученных в ходе формально-

морфологического анализа массива лексики персидского словаря, сформулированы несколько морфологических закономерностей персидского словообразования.

Ключевые слова: формально-морфологический подход, словообразование, персидский язык, закономерность Есту-Зипфа.

K.N. Krykonyuk, aspirant

Oriental studies institute of National academy of sciences of Ukraine, Kyiv

MORPHOLOGICAL RULES IN THE MODERN PERSIAN WORD FORMATION SYSTEM

The article deals with the main approaches to the study of word formation. A few morphological rules in the modern Persian word formation system are defined on the basis of the results received by applying the method of formalized morphological approach to the lexemes of the Persian dictionary.

Key words: formalized morphological approach, word-formation, the Persian language, Estoup-Zipf's law.

УДК 811.161.2'373,611

І. Кузьма, доцент

Львів. нац. ун-т імені Івана Франка, Львів

ФОРМУВАННЯ СЛОВОТВІРНОЇ НОРМИ І ДЕРИВАЦІЙНА ВАРІАНТНІСТЬ (на матеріалі українських прикметників XI-XVIII ст.)

Стаття присвячена теоретичним питанням та історії словотвірної варіантності: запропоновано визначення терміна словотвірні варіанти; простежено історію формування словотвірних варіантних пар і їхніх моделей на різних етапах розвитку української мови (XI-XVIII ст.).

Ключові слова: словотвірні (дериваційні) варіанти, варіантні афікси (суфікси).

Похідні прикметники зафіксовані в українській мові найдавнішими писемними пам'ятками. Словотворення українських ад'єктивів регулюється дериваційною нормою відповідного часу. Закріплення тотожних або близьких словотвірних значень за різними словотвірними моделями – це, з одного боку, ознака неусталеності мовної норми певного періоду, а з іншого – свідчення її варіантності, паралельних можливостей дериваційної системи. Творення прикметників від різних частин мови може супроводжуватися варіюванням ад'єктивних афіксів (переважно суфіксів).

Варіювати можуть будь-які двобічні мовні знаки [1], але навіть у межах словотвірної підсистеми це явище неоднорідне. Адже неоднорідними в плані вираження та в плані змісту є і самі одиниці дериваційного рівня мови – афіксеми та дериватами (словотвірні

© І. Кузьма, 2014